

[Poul Hansen (Kalundborg).]

mit parti og for mit partis repræsentanter i udvalget fremføre vore synspunkter på en række forhold.

Arbejdet i udvalget er i store træk foregået på den måde, at der først blev givet udvalgets medlemmer tid til at sætte sig ind i de parlamentariske kommissioners beretninger, hvorefter vi i nogle møder i det samlede udvalg drøftede en række særlige spørgsmål i beretningerne. Det er klart, at alene stoffets kolossale omfang forbød en diskussion om alle de forhold, der er draget frem i beretningerne, men alle de forhold, som udvalgets medlemmer ønskede drøftet, blev diskuteret.

Efter disse forhandlinger i det samlede udvalg nedsattes et underudvalg af partiernes ordførere med det formål at prøve på at nå frem til en fælles betænkning, hvilket dog ikke lykkedes.

Der har nu og da i pressen været skrevet, at udvalgets arbejde har taget lang tid. Heroverfor ønsker jeg gerne at sige følgende. Som formand for udvalget har jeg betragtet det som min opgave at fremme arbejdet så meget som muligt — ganske særlig under hensyn til, at der var gået så lang tid, siden de begivenheder udspillede sig, som vi skulle gøre indstilling om, men det turde være en selvfølge, at de ønsker, som rådede blandt udvalgets medlemmer om fornøden tid til både at sætte sig ind i materialet og til at overveje indstillingen og de bemærkninger, man skulle gøre, måtte imødekommes. Det er alene disse forhold, der er årsagen til, at udvalgets arbejde ikke har kunnet afsluttes før. Jeg gør udtrykkeligt denne bemærkning med henblik på forskellige skriverier, der har været om denne sag.

Der har fra første færd været almindelig enighed blandt udvalgets medlemmer om, som der står i betænkningen — jeg citerer — :

„at udvalgets opgave i henhold til beslutningen om dets nedsættelse har været begrænset til på grundlag af de parlamentariske kommissioners beretninger at give indstilling om eventuel rigsretsanklage mod ministre eller andre særligt ansvarlige for deres forhold ved Danmarks besættelse den 9. april 1940 eller i besættelsestiden“,

og at udvalget således ikke har haft nogen beføjelse til at fremskaffe yderligere oplysninger eller til at drage andre forhold ind under sit arbejde. Også dette gør jeg udtrykkeligt opmærksom på under hensyn til de mere eller mindre stærkt udtalte ønsker, som har været fremme i pressen og andre steder, om at udvalget skulle befatte sig med andre ting. Både af hensyn til de rammer for udvalgets arbejde, der således har været klart angivet, og fordi de få henvendelser, udvalget har modtaget, faktisk ingen betydning har haft for udvalgets arbejde, har vi ment det rigtigt ikke at optrykke henvendelserne som bilag i betænkningen.

Som det fremgår såvel af flertalsudtalelsen som af mindretalsudtalelserne i betænkningen, har der ligeledes været enighed om — og her citerer jeg af flertalsudtalelsen — at „strafforfølgning for rigsretten kun kan finde sted i overensstemmelse med straffetrentens almindelige lovbestemmelser, altså kun for rent konkrete handlinger eller undladelser, hvis strafbarhed er hjemlet ved lov. Straffehjemlen må altså søges enten i gældende straffelov eller i særlige love med straffende bestemmelser.“

Man vil se af betænkningen, at mindretalsudtalelserne med lidt andre ord udtrykker nøjagtig den samme tankegang.

Som jeg nævnte før, lykkedes det ikke i udvalget at nå frem til en fællesbetænkning, idet der gjorde sig forskellige synspunkter gældende. Dette gælder især for forholdene omkring besættelsen den 9. april 1940 og tiden forud, medens der herskede nogenlunde samstemmighed i bedømmelsen af besættelsestidens forhold i relation til spørgsmålet om en eventuel rigsretsanklage. Trods denne samstemmighed foretrækker jeg dog at gemme de bemærkninger, jeg har at gøre om besættelsestiden, til det afsnit af min redegørelse, hvor jeg taler som mit partis ordfører.

Jeg skal så som udvalgets ordfører tilsidst kun fremhæve to ting. Den ene er udvalgets fuldstændige enighed om selve den indstilling, hvormed betænkningen slutter, og som kort går ud på, at folketinget bør beslutte, at der ikke rejses nogen rigsretsanklage.

Den anden ting, jeg vil fremhæve, er den ligeledes fuldstændige enighed om, at der ikke foreligger grundlag for rigsretsanklage